

Právní a ekonomické aspekty institutu věřitele poslední instance

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje právním a ekonomickým aspektům institutu věřitele poslední instance, jakožto klíčovému institutu, který napomáhá zajišťovat stabilitu finančních trhů. Diplomová práce je rozdělena do čtyř částí. První část diplomové práce je zaměřena na ekonomické aspekty tohoto institutu, zejména se věnuje obecnému vymezení pojmu věřitele poslední instance a jeho historické genezi, a dále také zásadám a formám pomoci věřitele poslední instance. Klíčovým poznatkem této části je zejména Thornton-Bagehotova doktrína věřitele poslední instance. Ve druhé části práce je vymezeno zakotvení institutu věřitele poslední instance v právním řádu České republiky. Třetí část práce se věnuje právní úpravě institutu věřitele poslední instance na evropské úrovni a zároveň poskytuje i shrnutí relevantní judikatury Soudního dvora Evropské unie, a to sice případů Pringle, Gauweiler a Weiss. Čtvrtá a sice závěrečná část práce nastiňuje právní úpravu tohoto institutu v USA. Ve druhé až čtvrté části práce je rovněž provedena analýza chování 3 centrálních bank (ČNB, ECB a FED) při plnění role věřitele poslední instance během globální finanční krize z roku 2008, evropské dluhové krize a současné koronavirové krize, přičemž jsou zde podrobněji popsány centrálními bankami zavedené programy a nástroje na dodání nouzové likvidity. V samotném závěru práce autorka hodnotí naplnění cílů práce a soulad přijatých opatření zmíněných centrálních bank z pohledu naplnění zásad ekonomické teorie (Thornton-Bagehotovy doktríny). Autorka v závěru rovněž provádí vzájemnou komparaci přístupů zmíněných centrálních bank a zhodnocuje vývoj jejich chování v roli věřitele poslední instance mezi jednotlivými krizemi. Diplomová práce poskytuje ucelený právně-ekonomický pohled na institut věřitele poslední instance.

Klíčová slova

Věřitel poslední instance, ČNB, ECB, FED, krize